

**КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - ДРУШТВО ЗА НЕЖИВОТНО
ОСИГУРУВАЊЕ СКОПЈЕ**

Општи одредби

Член 1

Ова осигурување може да се договори исклучиво со полиса за автомобилска одговорност, која е склучена со Кроација осигурување А.Д. Друштво за неживотно осигурување Скопје.

Уводни одредби

Член 2

Во овие Услови поедините изрази значат:

- **осигурувач** - Кроација осигурување А.Д. Друштво за неживотно осигурување Скопје;
- **договорувач** на осигурувањето – лице кое со осигурувачот склучува договор за осигурување;
- **осигуреник** - овластен возач на моторното возило кој е виновен за сообраќајната незгода;
- **овластен возач** - сопственик на моторното возило или друго лице кое со согласност на сопственикот го управува моторното возило, ако поседува соодветна возачка исправа;
- **соодветна возачка исправа** - е јавна исправа која е издадена од надлежно државно тело со кое се докажува правото за управување за одредени категории или врсти на возила, а која е важечка во моментот на осигурениот случај. Не се смета за важечка онаа исправа во која е впишана мерка на забрана за управување со моторното возило, ако е таа заштитна мерка на сила во моментот на остварување на осигурениот случај;
- **осигурен случај** – сообраќајна незгода која ја предизвикал осигуреникот од немарност управувајќи со моторното возило, за кое е полисата за автомобилска одговорност склучена со Кроација осигурување А.Д. Друштво за неживотно осигурување Скопје, во која незгода истиот претрпел телесни повреди или смртно настрадал или поради за него настаната штета во вид на трошоци за кривично правната заштита;
- **моторно возило** - е секое возило кое се движи на сопствен моторен погон, а кое подлегува на задолжителната регистрација по прописите за сообраќаен промет;
- **сродници на осигуреникот** - се во смисла на овие Услови брачен другар, деца и родителите на осигуреникот;
- **износ (сума) на осигурување** - износ на највисоката обврска на осигурувачот по еден осигуран случај;
- **премија** - цена на осигурувањето која договорувачот на осигурувањето е должен да ја плати на осигурувачот врз база на склучениот договор за осигурување;
- **полиса** – документ за склучениот договор за осигурување.

Предмет на осигурување

Член 3

- (1) По овие Услови може да се склучи осигурување за:
- А. Надомест на трошоците на застапување на осигуреникот во кривичната постапка која е

**УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ТРОШОЦИТЕ ЗА
КРИВИЧНО ПРАВНАТА ЗАШТИТА И ПАРИЧЕН НАДОМЕСТ
ЗА ПОВРЕДИТЕ НА ВОЗАЧОТ ОДГОВОРЕН ЗА
СООБРАЌАЈНАТА НЕЗГОДА (АО ПЛУС)**

поднесена против истиот поради сообраќајна незгода, кој ја причинил со употребата на моторното возило осигурано со полисата за осигурување од автомобилска одговорност на Кроација осигурување А.Д. Друштво за неживотно осигурување Скопје со која се договара ова осигурување.

Б. Надомест на договорената признаена нематеријална штета на осигуреникот, настаната поради настанатите телесни повреди здобиени во сообраќајна незгода кој ја причинил со употребата на моторното возило осигурано со полисата за осигурување од автомобилска одговорност на Кроација осигурување А.Д. Друштво за неживотно осигурување Скопје со која се договара ова осигурување.

Ако осигуреникот во сообраќајната незгода која сам ја предизвикал смртно настрадал или ако поради здобиените телесни повреди подоцна почине, на сродниците на осигуреникот им припаѓа правото на исплата на трошоците за погреб и уредување на гробното место на осигуреникот како и нематеријална штета за душевен бол поради смрт на блиско лице во согласност со член 6 од овие Услови.

(2) Договорувачот на осигурувањето може по свој избор да договори осигурување само од став (1) точка А на овој член или може да договори осигурување само од став (1) точка А и Б на овој член. Не е можно поединачно да се договори само осигурување од став (1) точка Б од овој член.

Ширина на осигурителното покритие

Член 4

(1) Кога ќе настапи осигурен случај од член 3 став (1) точка А од овие Услови, осигурувачот е во обврска да ги надомести на осигуреникот трошоците за застапување во кривичната постапка, настаната од моментот на покренување на кривичната постапка, спрема трошковникот на ангажираниот адвокат кој е во согласност со адвокатската тарифа, важечка во моментот кога поединечната правна работа е превземена, односно адвокатската услуга пружена, но не повеќе од износот (сума) на осигурувањето која изнесува 50.000,00 денари по еден поединечен осигуран случај.

Член 5

(1) Кога ќе настапи осигурен случај од член 3 став (1) точка Б од овие Услови, осигурувачот е во обврска да исплати на осигуреникот кој здобил телесни повреди осигурена сума и тоа:

- за душевна болка поради смалена животна активност, ако трајното смалување на животната активност односно ако трајната последица после завршеното лечење изнесува повеќе од 15%;
- за душевна болка поради нагрденост.

(2) Висината на осигурената сума која осигурувачот е должен да ја плати на осигуреникот за душевна болка

поради трајно смалена животна активност се утврдува според следната табела:

Процент на трајно смалување на животната активност на осигуреникот		Осигурена сума за секој 1% на трајно смалување на животната активност во денари
преку	до	
15%	20%	2.120,00
21%	30%	2.545,00
31%	40%	3.395,00
41%	50%	4.245,00
51%	60%	5.095,00
61%	70%	5.940,00
71%	80%	6.790,00
81%	90%	7.615,00
91%	100%	8.520,00

(3) Висината на осигурената сума која осигурувачот е должен да ја исплати на осигуреникот за душевна болка поради нагрденост се утврдува во зависност од од степенот на нагрденост и изнесува :

- за нагрденост во тежок степен 65.000,00 денари;
- за нагрденост во среден степен 32.000,00 денари;
- за нагрденост во лесен степен 6.500,00 денари.

(4) Процентот на трајното смалување на животната активност на осигуреникот и степенот на нагрденост ја утврдуваат лекарите цензори на осигурувачот после завршеното лечење т.е. кога според трајните последици поради здобиените телесни повреди настапила состојба на стабилност, па не може да се очекува влошување ниту подобрување на здравствената состојба на осигуреникот. Ако лечењето не е завршено ни по истекот на три години од денот на сообраќајната незгода процентот на трајното смалување на животната активност и степенот на нагрденост на осигуреникот ќе се утврдува по истекот на тој рок, а здравствената состојба на осигуреникот ќе се смета конечна. Врз основа на подоцнежното подобрување или влошување на здравствената состојба на осигуреникот, осигурувачот и осигуреникот немаат никакви понатамошни права и обврски.

(5) Со пријавата за исплата на осигурената сума осигуреникот е должен да му достави на осигурувачот медицинска документација потребна за утврдување на степенот на нагрденост и процентот на трајното смалување на животната активност како и да се јави на лекарски преглед кога осигурувачот ќе го повика.

(6) Доколку осигуреникот не е согласен со процентот на трајното намалување на животната активност и степенот на нагрденост кој го утврдуваат лекарите цензори на осигурувачот, несогласноста ќе се решава со вештачење спрема член 15 од овие Услови.

Член 6

(1) Ако осигуреникот во сообраќајната незгода која сам ја причинил смртно настрадал, брачниот другар, децата и родителите на осигуреникот имаат право на исплата за трошоците на погреб и уредување на гробното место

на осигуреникот, кои ги сноселе, но највеќе заедно до износот (сумата) на осигурување за овие трошоци која изнесува 90.000,00 денари.

- (2) Во случај да вкупните трошоци на погребот и уредувањето на гробното место на осигуреникот, кои ги сноселе брачниот другар, децата и родителите на осигуреникот го надминуваат износот (сумата) на осигурување од 90.000,00 денари, надоместот на истите сразмерно се намалува.
- (3) Надоместот на трошоците за погреб и уредување на гробното место на осигуреникот има приоритет во исплатата на осигурената сума, а после исплатата на овие трошоци преостанатиот дел од договорениот износ (сума) на осигурување од член 7 од овие Услови врз основа на душевна болка поради смрт на блиско лице, ќе се исплати на брачниот другар, децата и родителите на осигуреникот на еднакви делови.
- (4) Ако осигуреникот поради здобиените телесни повреди подоцна почине, а од денот на сообраќајната незгода не поминало повеќе од три години, на брачниот другар, децата и родителите на осигуреникот ќе се исплати осигурената сума од став (1) до (3) на овој член до договорениот износ (сума) на осигурување, со тоа што износот (сумата) на осигурување од член 7 од овие Услови се смалува за сите предходни исплати на осигуреникот врз база на член 5 од овие Услови.

Член 7

- (1) Износот (сумата) на осигурување за договорената признаета нематеријална штета на осигуреникот настаната поради телесни повреди здобиени во сообраќајната незгода кој ја причинил осигуреникот може да изнесува највеќе до 852.000,00 денари во зависност од процентот на инвалидност (член 3 став (1) точка Б од овие Услови) или во случај на смрт на осигуреникот предизвикана со сообраќајната незгода кој сам ја причинил највеќе до 150.000,00 денари и представува горна граница на вкупната обврска на осигурувачот према осигуреникот и неговите сродници по еден осигуран случај (член 3 став (1) точка Б од овие Услови), не вклучувајќи го и надоместот на трошоци за погреб и уредување на гробното место на осигуреникот (член 3 став (1) точка Б од овие Услови).
- (2) Износот (сумата) на осигурување утврдена со овие Услови не се ревалоризира.

Исклучување на осигурителното покритие

Член 8

- (1) Не се остварил осигуран случај во смисол на овие Услови и осигурувачот не е должен да исплати осигурена сума на осигуреникот ни на неговите сродници, ако виновник за сообраќајната незгода исклучиво е одговорен возачот на другото возило или друго лице од кое осигуреникот односно неговите сродници имаат право да бараат надомест на штетата. Ако осигуреникот е соодговорен за сообраќајната незгода осигурената сума предвидена со овие Услови

ќе се исплати према опсегот односно процентот на неговата соодговорност.

Член 9

- (1) Исклучување на обврската на осигурувачот за штети:
 - причинети со воени операции или слични воени дејствија (побуна, револуција, востание, граѓанска војна, немири и непријателства кои произлегуваат од такви настани); од мини, од бомби и од други оружја и орудија, како и од сите врсти на експлозивни направи и средства кои се последица на апсење, заробување и ограничување на слободата на движење, како и штети причинети во обид или извршување на дело саботажа, тероризам, насилство, вандализам и други слични осветнички и насилнички дејствија и настани;
 - ако возилото го управувало возач без знаење и одобрување на сопственикот на возилото со кој е договорено ова осигурување или ако со возилото управувало лице кое на незаконски и противправен начин дошло во посед на возилото;
 - ако со возилото управува лице кое без надзор на инструктор за возење, вежба да управува со возилото или ако со возилото управува лице без соодветна возачка дозвола;
 - ако во моментот на сообраќајната незгода возачот бил под дејство на алкохол, дрога или други наркотици. Се смета дека возачот бил под дејство на алкохол, дрога или други наркотични средства ако одбие да испита алкохолизираност односно наркотизираност или му е утврдена концентрација од наведените недозволените средства во крвта, преку границите на пропишани со Законот за безбедност во сообраќајот;
 - ако возачот намерно ја предизвикал сообраќајната несреќа;
 - настани во време кога возилото било мобилизирано или земено за воени или државни потреби;
 - настани за време на превоз на експлозивни, нуклеарни и други радиоактивни материи, ако повредите на возачот настапиле поради експлозија или зрачење на тие материи;
 - настани за време учество на возачот на приредби и сите врсти на трки и натпревари во брзинско возење или за време на тренинг за такви приредби, па и кога не се работи за организирано службен натпревар;
 - настани со оштетување на ствари, облека и багаж на осигуреникот.
- (2) Осигурувачот не е должен да ги надомести трошоците за ангажирање на адвокат настанати пред кривична постапка или за остварување и одбрана на негови други права и интереси покрај кривичната постапка.

Член 10

- (1) Осигурувачот не е должен да надомести штета на осигуреникот или на неговите сродници било да е

материјална или нематеријална штета, освен исплатата на осигурената сума во случаите кои се предвидени со овие Услови.

Промена на сопственикот на возилото

Член 11

- (1) Ако за време на траењето на осигурувањето дојде до промена на сопственикот на возилото осигурувањето останува на сила и понатаму се до истекот на договорот за осигурување, а сите права и обврски се пренесуваат на новиот сопственик.

Премија за осигурување

Член 12

- (1) Премијата за осигурување се плаќа по правило во целост при склучувањето на договорот за осигурување ако не се договори поинаку.

Обврски на осигуреникот

Член 13

- (1) Осигуреникот е должен да го извести осигурувачот за осигурениот случај најкасно во рок од три дена од денот кога истиот се случил.
- (2) Осигуреникот е должен да му ги достави на осигурувачот сите докази и податоци со кои располага, а кои се неопходни за утврдување на вината за сообраќајната незгода и оцена за основаноста и висината на штетата, како и да го извести осигурувачот и тогаш кога веќе го пријавил штетниот настан, ако против него е покрената прекршочна или кривична постапка односно донесена одлука по тие постапки, спроведена истрага односно реконструкција на сообраќајната незгода или постапката за осигурување на докази.
- (3) Признавањето на осигуреникот за вината или степенот на неговата вина дадено во заблуда или во намера да оствари право на исплата на осигурена сума по договорот за осигурување склучен по овие Услови, не го обврзува осигурувачот и истиот е овластен да ги испита фактите и правната основаност на тоа признание.
- (4) Осигуреникот е должен да се подложи на лечење од здобиените повреди во согласност со правилата на медицинската струка и да ги превземе сите други разумни постапки со кои штетата може да се смали.
- (5) Сите штетни последици настанати со пропуштање на обврските од страна на осигуреникот ќе ги сноси истиот.
- (6) Одредбите од предходниот став на овој член на соодветен начин се применуваат и на сродниците на осигуреникот, кога истите бараат исплата на осигурената сума.

Обврски на осигурувачот

Член 14

- (1) Кога ќе се случи осигурен случај, осигурувачот е должен да ја исплати осигурената сума во рок од 14 дена од денот на комплетирање на целокупната

потребна документација, ако врз база на медицинската документација и другите докази кои осигуреникот односно неговите сродници, должен да ги достави со пријавата на штетата, може да се утврди постоење на обрската на осигурувачот и нејзиниот износ.

- (2) Ако за утврдување на постоењето на обврската на осигурувачот или нејзиниот износ е потребно подолго време, осигурувачот е должен да ја исплати осигурената сума во рок од триесет дена од денот на комплетирање на целокупната потребна документација од осигуреникот односно од неговите сродници или во ист рок да ги извести дека барањето за надомест на штета е неосновано.
- (3) Ако конечниот износ на износот на осигурувачот не е можно да се утврди врз база на расположивите докази во роковите од став (1) и (2) на овој член, осигурувачот е должен на осигуреникот односно на сродникот да му го исплати неспорниот дел од својата обврска на име аванс.

Решавање на несогласувањата за основаноста или висината на барањето за надокнада на штета

Член 15

- (1) Во случај да се помеѓу осигурувачот и осигуреникот односно неговите сродници спорни фактите од кои зависи основаноста или висината на штетата која осигурувачот е должен да ја исплати, а нарочито кога е спорен степенот на нагрденост или процентот на смалена животна активност, утврдувањето на спорните факти на предлог од било која страна ќе ја проверат вештаците од адекватната струка. Еден вештак го именува осигурувачот, а другиот лицето кое ја поднело пријавата за исплата на осигурената сума. Ако мислењата и наодите на именуваните вештаци не се согласни, одредуваат трет вештак, кој ќе даде свое стручно мислење само во поглед на оние факти кои се меѓу нив спорни и во границите на нивните наоди и мислења.
- (2) Секоја страна ги плаќа тошоците на вештаците кои ги именувала, а трошокот на третиот вештак го сносат на еднакви делови.
- (3) Постапката на вештачење и мислењето на вештаците од став (1) на овој член обврзувачки е за осигурувачот и за другата страна. Доколку осигуреникот односно неговите сродници поднесат тужба за надомест на штета пред предвиденото вештачење во смисла на став (1) на овој член, истата ќе се смета за прерана.

Избор на адвокат

Член 16

- (1) Осигуреникот против кој е поднесена кривична пријава има право сам да избере адвокат кој има седиште во местото каде судот е надлежен за спроведување на првостепената постапка. Ако тоа не е можно од објективни причини, тогаш може да избере адвокат кој има седиште во друго место.
- (2) Осигурувачот не одговара за работата на избраниот адвокат.

Територијално важење на осигурувањето

Член 17

- (1) Осигурувањето склучено по овие Услови важи за сите осигурани случаи настанати на територијата на Република Македонија и во сите држави членки на Зелената карта.

Преоѓање на правото на осигурувачот

Член 18

- (1) Ако се исплати сума на осигурување по овие Услови, а дополнително се утврди дека за сообраќајната незгода е одговорно трето лице, на осигурувачот до висината на исплатената осигурена сума преоѓаат сите права од осигуреникот односно од неговите сродници према тоа лице во согласност со законот (право на регрес).

Надлежност во случај на спор

Член 19

- (1) Во случај на спор помеѓу осигурувачот и осигуреникот односно неговите сродници, надлежен е судот спрема местото на склучување на договорот.

Правна поука

- Доколку осигуреникот или корисникот на осигурување не се задоволни од првостепената одлука, имаат право да поднесат приговор во рок од 8 (осум дена) до Комисијата која одлучува по приговори.
- Договарачот, осигуреникот или корисникот на осигурувањето, можат да достават жалба во однос на осигурувачот до Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО), како орган надлежен за супервизија на друштвата за осигурување.
- Во случај на спор помеѓу договарачот на осигурувањето, односно осигуреникот и осигурувачот, надлежен е стварно надлежниот суд според местото на склучување на договорот за осигурување.

Претседател на Одбор на директори
Иван Фабијанчиќ